

Үйл үгийн язгуур, үндсийн бичлэгийн
онцлогийг таньж, зөв бичих

7-р анги

Хичээлийн зорилго

01

Эхийг уншаад, үйл үгсийг
ялгаж бичих

02

Тэдгээр үйл үгийн төгсгөлийг
ажиглан. ялгааг мэдэх

03

Үйл үгсийг нөхцөлөөр хувилгах

Үйл үгийн төгсгөл

Үйл үгийн язгуур үндэс

Дэвсгэр
Гийгүүлэгч

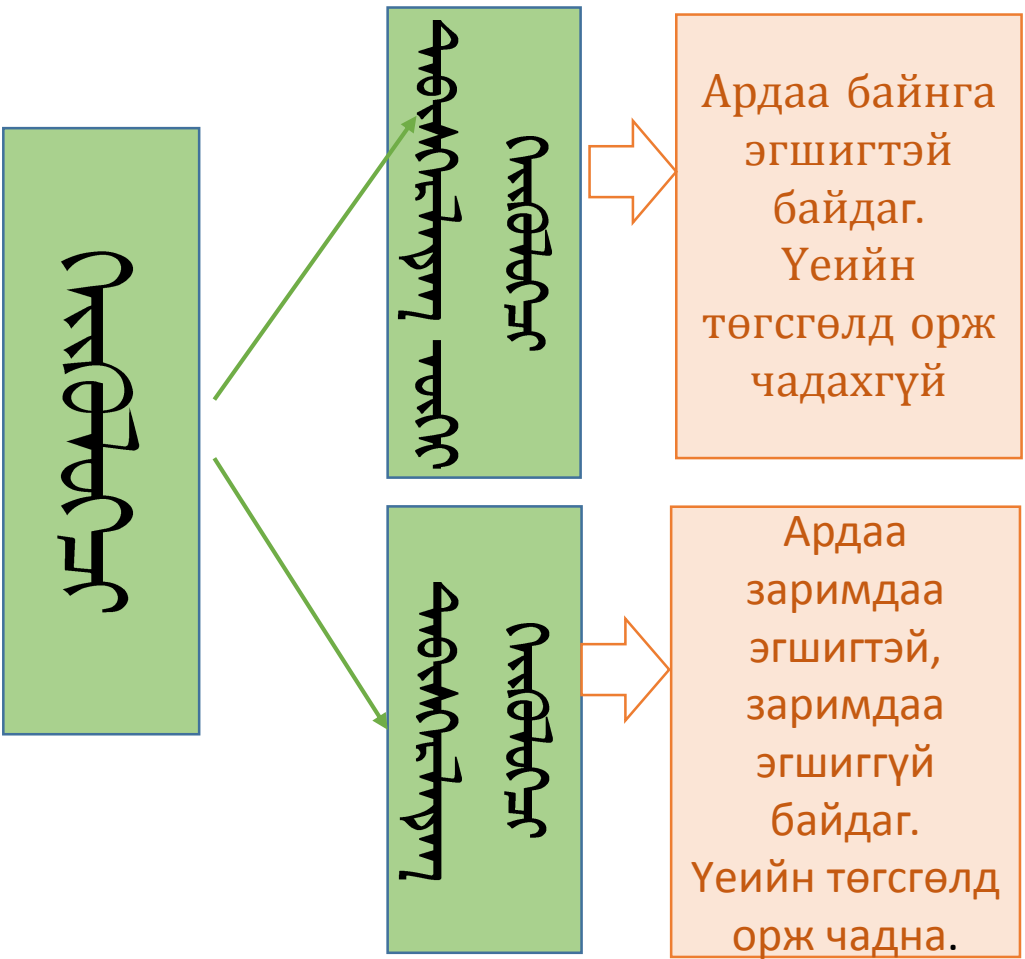
л,м,н,нг
(зөөлөн дэвсгэр)

б,г,р,с,д
(хатуу дэвсгэр)

Эгшиг

А (а,э), И (и), Э
(о,у,ө,ү),
(а,э) У

1. Дэвсгэр гийгүүлэгч үгийн эхэн, дунд, ардаа эгшиггүй орсон байвал дэвсгэрлэгч гэдэг.
2. Эгшгээр төгссөн үйл үндсэнд ямарч нөхцөлийг шууд залгаж бичнэ.
3. Гийгүүлэгчээр төгссөн үйл үндсэнд нөхцөл залгахдаа гийгүүлэгч нь хатуу , зөөлөн дэвсгэрийн аль нь болохыг харгалзан үзнэ.

УУХА

Ха	Хэ	Та	Жа, За	Ча, Ца	Ша
ᠬᠠ	ᠬᠡ	ᠲᠠ	ᠵᠠ	ᠴᠠ	ᠰᠠ

УУХА

Н	М	Л	НГ
ᠨ	ᠮ	ᠯ	ᠨᠭ
ᠨ	ᠮ	ᠯ	ᠨᠭ

Б	Г	Р	С	Д
ᠪ	ᠭ	ᠷ	ᠰ	ᠳ
ᠪ	ᠭ	ᠷ	ᠰ	ᠳ

Эгшгээр төгссөн үйл үндсийн жишээ бичье

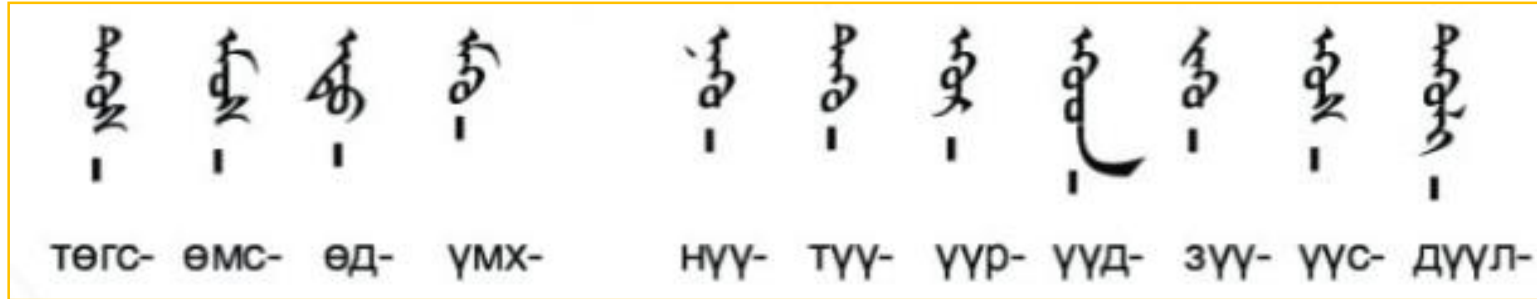
Сүүл А, Э	И	О,У	Ө,Ү	Орхиц А, Э
<p>ᠠᠭᠤ ҮЗ</p> <p>ᠴᠢᠨᠠ ЧАНА</p> <p>ᠰᠠᠨᠠ САНА</p> <p>ᠬᠢᠶ᠋ᠠ ХЯНА</p>	<p>ᠲᠦᠯᠬ ТҮЛХ</p> <p>ᠣᠴ ОЧ</p> <p>ᠵᠢᠬᠢ ЗАХЬ</p> <p>ᠪᠠᠷᠢ БАРЬ</p>	<p>ᠤᠨᠠ УНА</p> <p>ᠪᠠᠰ БАС</p> <p>ᠵᠣᠮᠤ ЗОГС</p> <p>ᠪᠣᠳ БОД</p>	<p>ᠬᠡᠰ ХЭС</p> <p>ᠨᠦᠦ НҮҮ</p> <p>ᠮᠥᠷᠭᠦ МӨРГӨ</p> <p>ᠰᠦᠳ ШҮТ</p>	<p>ᠵᠠᠭ ЗАА</p> <p>ᠬᠠᠭᠠ ХАГА</p> <p>ᠰᠢᠬ ШАХ</p> <p>ᠭᠠᠶᠢᠬ ГАЙХ</p>

Гийгүүлэгчээр төгссөн үйл үндсийн жишээ бичье.

ᠮ	ᠪᠠᠯᠳᠤ ᠪᠠᠯᠳ ᠪᠠᠯᠳ ᠨᠠᠠᠳᠤ	бэлд өвд Цад наад
ᠨ	ᠲᠡᠭᠦ ᠨᠢᠰ ᠪᠣᠰ	үүс нис Бос
ᠰ	ᠵᠢᠰᠢᠷ ᠰᠤᠷ ᠭᠠᠷ	захир сур гар
ᠲᠦ ᠲᠦ	ᠣᠭ	өг
ᠬᠡ	ᠠᠪ ᠵᠢᠪ ᠬᠥᠪ	ав жив хөв
ᠨ	ᠬᠠᠶᠢᠯ ᠰᠠᠯ ᠪᠦᠴᠠᠯ	хайл сал бүцал
ᠰ	ᠰᠤᠨᠠ ᠲᠦᠨᠠ ᠴᠢᠨᠢᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠨᠠ	суна туна чинэ хана

Бие даан хийх ажил

1. “ө, ү” эхлэлтэй үйл үгийн язгуурыг хичээнгүй бичээд, бичлэгийн онцлогийг кириллтэй нь харьцуулаарай.

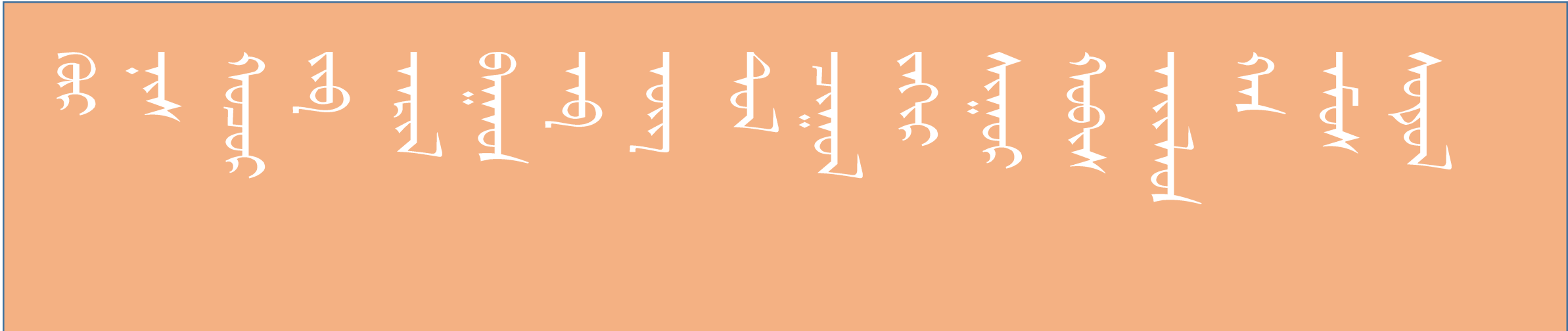
Санамж:

Үндэсний бичигт эхний үе нь “Э” эгшигтэй байсан үйл язгуурын “э” нь “ө, ү” болж хувирсан үг цөөнгүй бий.

2. Цэгийн оронд зурагтай тохирох үйл үгийг олж үндэсний бичгээр хөрвүүлээрэй. Үйл язгуурын төгсгөл нь –р болохыг анхаараарай.

Гийгүүлэгчээр төгссөн үйл үгсийг уншаад, хүснэгтийн дагуу ангилан бичээрэй.

Л,М,Н,НГ гийгүүлэгчээр төгссөн үйл үг	Б,Г,Р,С,Д гийгүүлэгчээр төгссөн үйл үг

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.